# Utdanningsledelse - kompetansetilbud ved UiO:

## Porteføljе for framtiden

Møte i utdanningskomiteen 18. september 2018

# Innhold

- Innledning
- ULP: Beskrivelse av
  - deltakere/målgruppe
  - programkjennetegn/arbeidsform
  - temaer/innhold
- Diskusjonspunkter

- Vedlegg (utvalgt statistikk)

# Endret kontekst for utdanningsledelse

- UiOs utdanningssatsing – programledelse i fokus

  - Bedre helhet og sammenheng i programmene

- Nye nasjonale krav til universitetspedagogisk kompetanse («tilleggskompetanse» for professornivå, meritteringssystem)

# Utdanningsledelse - kompetansetilbud ved UiO

UiO har siden 2013 tilbudt et lederutviklingsprogram (Utdanningslederprogrammet – ULP) rettet mot personer i faglige og administrative roller med ansvar for ett eller flere studieprogram eller komplekse emneporteføljer. Siden 2017 har også eksterne deltakere hatt mulighet til å delta. Det er AF som har ansvar for dette programmet. LINK (ved tidl. FUP) har tilbudt en modul med fokus på studieprogram- og emneutvikling (design av helhetlige løp: læringsmål, undervisning og vurderingsformer etc. Siden 2017 har AF og LINK samarbeidet om bidrag/sesjoner i ULP.

Forum for forskningsdekaner og utdanningskomiteen er referansegruppe for henholdsvis forskningslederprogrammene og utdanningslederprogrammet ved UiO. Gitt UiOs satsing på utdanning og endret kontekst for utdanningsledelse er det behov for en statusgjennomgang og diskusjon om veien videre. Dette handler både om UiOs utdanningslederprogram og hvordan en eventuell portefølje av tilbud til utdanningsledere bør se ut i framtiden.

Deskriptiv del

# UTDANNINGSLEDERPROGRAMMET 2013-2018

# Utdanningslederprogrammet så langt (2013-2018)

Utgangspunktet:

- Strategisk plan 2005 ff: Styrke og understøtte faglig ledelse
- Føringer/anbefalinger fra kartlegging/utredning i 2011-12:
  - Behov for kompetanseutvikling for både administrative og vitenskapelige utdanningsledere
  - Prioritere utdanningsledere som forvalter studieprogram
  - Tydeliggjøre egen rolle og grenseflater mot andre roller
  - Inkludere erfaringsutveksling og opplæring i gjeldende rammer og strategisk bruk av disse
  - Styrke generisk lederkompetanse i utøvelse av studieprogramarbeid
  - Holde et høyt ambisjonsnivå (jf forskningslederprogrammet)

Program etablert i 2013 med følgende hovedtrekk:

- Rollebasert lederutvikling
  - Felles ståsted for læring = studieprogramledelse
  - Rolle-/organisasjonsforståelse og – bevissthet
- Helhetlig lederutviklingsprogram
  - Tematisk progresjon; samlinger og sesjoner bygger på hverandre
  - Mål om å legge til rette for personlig utvikling over tid

# Deltakere

- Operative faglige eller administrative utdanningsledere som ved kursstart har ansvar for ett eller flere studieprogram eller emnegrupper med særlig stort koordineringsbehov.
  - Eksempler på aktuelle roller/funksjoner er programledere, programrådsledere, studieledere, semesterledere, studiekoordinatorer og undervisningsledere, både på institutt- og fakultetsnivå.
- Faglig og organisatorisk heterogenitet
  - Fra alle fakulteter og typer utdanning
  - Ulike organisatoriske nivåer
  - Eksterne fra 2017
- Vekting av deltakere ved opptak:
  - Max 1/3 administrativt ansatte
  - Max 1/3 fra eksterne institusjoner
  - Kjønn ikke opptakskriterium
  - ULP1: tentativ fordeling av plasser til ulike fakulteter, fra ULP2: Ikke forhåndsdefinert, men intensjon om spredning ivaretas i opptaksprosessen

# Programkjennetegn

- Helhetlig lederutviklingsprogram med stort fokus på erfaringsutveksling og bevisstgjøring og refleksjon over egen rolle og praksis
  - Forhåndssamtale/forventningsavklaring med alle deltakere
  - Hjemmeoppgaver (ad egen praksis) mellom alle samlingene (inkl. til første samling)
  - Tett program på samlingene. Klare spilleregler
  - Felles  plenumssesjoner med intro til temaer.
  - Egen praksis arbeides med i faste basisgrupper og ad hoc grupper
  - Mye bruk av case (deltakernes egne og kursteamets fiktive case)
- Samlingsbasert (ulike formater prøvd ut)
  - ULP 1 og 2: 5 dager (2+2+1)
  - ULP 3-5:  7 dager (3+2+2)
- Kursledelse og fasilitering
  - Basisgruppene har fast fasilitator (veileder, prosessleder)
  - Kursteam ledet av person fra AF
    - Ansvar for planlegging og gjennomføring av programmet og samlinger
  - Innleid konsulent med mye erfaring fra høyere utdanning
  - Interne sesjonsholdere

# Innhold (1)

## Detaljer på neste lysark

**Mål for utdanningslederprogrammet**

- Utdanningslederprogrammet skal gi stort personlig utbytte for deltakerne
- Programmet skal stimulere deltakernes arbeid med å bygge gode utdanningsmiljøer
- Programmet skal hjelpe deltakerne med å legge til rette for gode rammevilkår for undervisning og samarbeid mellom administrasjon, studenter og fagmiljøene

Detaljerte program og læringsmål utarbeides for hver samling.

**Programmets hovedbudskap:**

- Forstå din egen rolle og hvordan du fyller den
- Legg til rette for fellesskap
- Ta ansvar for eget handlingsrom

# Innhold:
# Eksempel fra ULP5

| Første samling: 7-9 mai 2018 | Andre samling: 27.-28.august 2018 | Tredje samling: 22-23 oktober 2018 |
|---|---|---|
| **Rolle og kontekst**<br><br>**Temaer**<br>• Personlige narrativ<br>• Utdanningsledelse i akademia<br>  • Konktekst<br>  • Dilemmaer<br>• Studieprogramledelse<br>  • Rammevilkår<br>  • Handlingsrom<br>• Ulike utdanningslederroller<br>• Påvirkning – uformell/formell rolle | **Personlig lederskap:**<br><br>**Temaer**<br>• Meg som utdanningsleder (støtteverktøy: JTI)<br>  • Styrker og svakheter<br>  • Rolleanalyse<br>• Samarbeid og møteledelse<br>  • I team<br>  • I min lederrolle og mine arenaer | **Handlingsrom og lede utvikling**<br><br>**Temaer**<br>• Å skape og lede utviklingsprosesser på utdanningsfeltet<br>• Påvirke og ta ansvar for eget handlingsrom<br>• Profesjonalitet og ansvar i utdanningslederrollen<br>• |
| Likestilling, internasjonalisering - mangfold | | |

# Diskusjonspunkter

- Er det endringer (evt justeringer) i tilbudet til utdanningsledere som Utdanningskomiteen ønsker at AF/LINK gjennomfører på kort sikt, f.eks. for tilbudet i 2019/2020?
- Gitt UiOs satsing på utdanning og endret kontekst, hvilke innspill har Utdanningskomiteen til det videre arbeidet med å utvikle en helhetlig portefølje av tilbud til utdanningsledere?